SHOWeerterland

JONG LIMBURG, AFD. WEERT.

Verslag van de oprichting der afdeeling op 5 November 1912 tot heden, eerbiedig opgedragen aan de hooggeachte oprichters: Zijne Excellentie Mr. M. A. M. Waszink, Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen te 's Gravenhage; den HoogEerw. Heer E. H. Haenen, Kanunnik van het Kathedraal Kapittel, Pastoor-Deken te Weert, beschermheer der afdeeling; den Edelachtb. Heer Mr. W. F. W. Kolkman, Burgemeester van Weert, Eerevoorzitter der afdeeling.

„Ik ben geboren in zonnegloren...." Deze U allen bekende versregel uit het gedicht „Iris" van Jac. Perk, zou door dezen dichter zeer zeker ook geplaatst zijn als beginregel van een vers, dat hij aan onze afdeeling had moeten wijden, want het was niemand minder dan Zijne Excellentie Mr. M. A. M. Waszink, thans Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, die op den veertienden Limburgschen Katholiekendag van 27 Mei 1912 de kiem legde van de afdeeling Weert, welke den 5den November 1912 door den ZeerEerw. heer J. Verheggen, bondsadviseur, en Dr. J. M. H. Kurris, bondsvoorzitter, uit Maastricht ten doop werd gehouden, dank zij de ijverige bemoeiingen van den HoogEerw. heer Deken en den

Edelachtb. Heer burgemeester. Genoemde heeren, eere hulde en dank!

„Gedane zaken nemen geen keer", maar toch heeft het z'n nut een wapenschouw van het verleden te houden. De voortdurend ontwikkelde energie concentreert zich als in een schijnwerper, die met het vele goede dat bereikt werd als reflectoren, krachtige lichtbundels uitwerpt op den donkeren weg, welke in de toekomst leidt. De resultaten van het verleden zullen bakens zijn in de onbekende levenszee met haar tallooze klippen, welke we moeten omzeilen, willen we alles tot een goed einde brengen. Deze wapenschouw zal ook een krachtige prikkel zijn voor hen, die staan in de gelederen, welke thans optrekken in den eeuwigen strijd, in „the struggle for life", die wij allen, zoowel individueel als in organisatie hebben te strijden volgens de oppermachtige wetten der natuur.

Maar, dat we dan toch allen zorgen, dat datgene, wat door zwaren strijd wordt verkregen niet teloor gaat door verslapping of moedeloosheid, en moeten we riteeren voor „force majeure" dan ook fier en trotsch, dan geen wilde aftocht maar een geordend innemen van een teruggeschoven stelling van waaruit een nieuw offensief voor Jong Limburg's levensidiaal kan worden ondernomen.

Welaan dan, geachte lezer, laat ons thans de door de afdeeling gedurende de ruim 15 jaren van haar bestaan bereikte resultaten aan U voorbij voeren.

5 November 1912 werd de kroon gezet op het voorbereidend werk en een afdeeling opgericht met niet minder dan 28 leden, Rector J. Verheggen, bondsadviseur en Dr. J. Kurris, bondsvoorzitter, traden als spreker op. 22 November daaropvolgend had de bestuurskeuze plaats en werd de heer F. Caris, die veel pionierswerk had verricht, tot voorzitter gekozen. In deze vergadering ook werd met algemeene instemming op voorstel van den voorzitter de hoogEerw. heer Deken benoemd tot beschermheer en de edelachtb. heer burgemeester tot eere-voorzitter.

5 November 1912 zette de afdeeling Weert haar eerste schreden in het vereenigingsleven, eerst nog onzeker, tengevolge van het scherpe licht, waarin zij zich zoo plots geplaatst zag, maar toch spoedig krachtig en met vasten tred onuitwischbare sporen achterlatend en daardoor reeds aanstonds haar aanwezigheid verradend, zoodat de heer J. Maessen, bondssecretaris, begin 1913 in „Het Jonge Zuiden" kon schrijven „die in haar kort bestaan reeds krachtig heeft gewerkt, hetgeen er op wijst en ons met gegronde hoop doet verwachten, dat ze een der beste afdeelingen van onzen bond zal worden".

Aan de hand van het volgende moge de geachte lezer zich een oordeel vormen of we in de ruim 15 jaren werkeloos zijn gebleven en al of niet aan de gestelde verwachtingen hebben voldaan.

Werd in den aanvang om de maand, later om de 14 dagen vergaderd, spoedig bleek, dat het getal vergaderingen voor de belangrijke taak, welke Jong Limburg te vervullen kreeg, niet voldoende was en werd besloten iedere week te vergaderen, welke regeling tot heden is doorgevoerd.

Zeer veel is er op de honderden vergaderingen besproken en in behandeling genomen. Vele zaken, welke aan de bemoeiingen der leden werden toevertrouwd, werden aan alle zijden belicht en dan wel overwogen aan hen, die er de aandacht voor vroegen, afgeleverd.

Zeer veel heeft de afdeeling te danken aan haar eersten adviseur, den WelEerw. heer P. J. Op het Root, thans rector te Vaesrade en aan diens opvolger, den WelEerw. Heer P. J. Frantzen, kapelaan (benoemd 11 Oct. 1920), waarvan steeds de krachtigste steun is uitgegaan en die

de afdeeling over menige gevaarlijke plaats hebben weten heen te loodsen. Den WelEerw. Heeren Adviseurs wordt hierbij onze speciale dank betuigt.

Het ledental was niet steeds constant. Groote schommelingen zelfs vallen te constateeren. Velen zagen zich genoodzaakt, zich naar elders te begeven. Vooral tijdens de mobilisatiejaren, toen een hoogere plicht jegens den lande door verscheidene leden te vervullen was, viel een inzinking waar te nemen. Later bloeide zij wederom op en thans telt de afdeeling 16 leden, welke met jeugdig enthousiasme bezield, maar tevens met vollen ernst, onder de degelijke leiding van den heer L. Moers, sedert 13 Juni 1924 voorzitter der afdeeling, Jong Limburg's zaak voorstaan.

Mochten de vergaderingen zich steeds in een druk bezoek verheugen, toch ware het m.i. gewenscht — hierop werd reeds gewezen in het jaarverslag over 1927 — dat door de leden meer lezingen en improvisaties werden gehouden, waardoor zij van het lidmaatschap van Jong Limburg nog meer vruchten zouden plukken. Daardoor toch worden de leden in staat gesteld onderling met elkander van gedachten te wisselen omtrent de problemen, welke zich zoo talrijk en van zeer uiteenloopenden aard in de hedendaagsche wereld aan ons opdringen.

Het spreekt haast vanzelf, dat de leden ook anderen wilden doen genieten van het groot nut, dat zij zelf zagen voortvloeien uit de lezingen en reeds spoedig na haar oprichting noodigde de afdeeling sprekers uit en inviteerde op deze vergaderingen diverse belangstellenden uit de stad. Zoo traden o.m. als sprekers op: Mr. M. A. M. Waszink. Onderwerp: „Theorie en praktijk van het anarchisme" (7 Febr. 1913).

Dr. J. Kurris. Onderwerp: „De Pers" (28 Maart 1913).

Pater van Well S.J. Onderwerp: „Een nieuw ontdekt Limburgsch genie". (24 Juni 1914).

Pater Jac. Zeij S.J. Onderwerp: „Altaargeheimenissen'

Dorus Hermsen. Onderwerp: „Een oud Noord-brabantsche stad, hare Kathedraal, hare mysteriespelen en ommegangen" (9 Maart 1915).

Ook werden enkele voor het publiek toegankelijke tooneelavonden georganiseerd.

20 December 1916 gaf het N. V. Calderongezelschap, Dir. Vincent Berghegge, een opvoering van „Pilatus" en 25 November 1917 hetzelfde gezelschap een opvoering van „De Pastoor van Neuvillette".

Vooral deze tooneelavonden oogstten veel bijval.

Hiermede was tevens de grondslag gelegd voor het instituut der Jong Limburg-avonden. Op verzoek van eenige vooraanstaande ingezetenen werd besloten gedurende den wintertijd meer sprekers te engageeren. Aanstonds traden een 32-tal dames en heeren als donatrice (teur) tot de vereeniging toe.

Vooral voor deze in Weert zeer op prijs gestelde Jong Limburg-avonden, geachte lezer, vraag ik Uwe bijzondere aandacht. Gaarne wil ik beginnen met een woord van dank te richten tot den WelEerw. Zeergel. Heer J. A. J. Boers, Professor aan het Bisschoppelijk College ter stede, die ons vooral bij den aanvang zijn gewaardeerden steun heeft geboden en ons meermalen door middel van „Het Kanton Weert" bij het Weerter publiek heeft geintroduceerd. Uit erkentelijkheid voor deze welwillende hulp werd professor Boers het eere-lidmaatschap onzer afdeeling aangeboden.

Ook de Redactie van „Het Kanton Weert", die de kolommen van haar blad steeds op zeer loyale wijze voor de vereeniging beschikbaar stelde zij hier dankbaar genoemd.

„Aller Anfang ist schwer", zoo ook de organisatie der Jong Limburg-avonden. Ruim bleken aanvankelijk de financiën niet toe te vloeien en het roeien met de riemen die men heeft, bleek niet altijd even gemakkelijk.

Het groot succes, dat reeds aanstonds met de Jong Limburg-avonden werd behaald, bleek een reclame voor zichzelf en thans vermeldt de donateurslijst der afdeeling 122 namen met 311 personen. Nimmer heeft de afdeeling moeiten en kosten gespaard, om het peil der Jong Limburg-avonden steeds hooger op te voeren.

Teneinde zich beter op de hoogte te kunnen stellen van al, wat de „sprekers-markt" biedt werd aansluiting gezocht bij het Algemeen secretariaat van de vereenigingen „Geloof en Wetenschap" en soortgelijke vereenigingen te Arnhem, waarmede nog steeds prettig wordt samengewerkt.

Een 30-tal sprekers en voordrachtkunstenaars traden voor de afdeeling op. Enkelen wil ik noemen: de dames Ellen-Russe (2x) en Corry de Rijk en de heeren Albert Vogel (3x), Ir. Feber (2x), Dr. Bessemans, Ir. Deuss, Pastoor Brune (2x), Pater Callewaert, Pater Lohuis, Pater Stracke, Rector Colsen, Felix Timmermans (2x), van de Volkere (3x), van der Ven (2x), Pastoor Aerts en last not least Ph. C. Visser, in volgorde, zooals ze voor m'n geest komen, terwijl verder ter opluistering van ons 2e lustrum (12-13-14 Aug. 1922) de heer Clinge Doorenbos optrad met buitengewoon succes.

Rest mij hier nog te wijzen op de den donatrices(teurs) geboden tooneelavonden.

„En waar de sterre bleef stille staan...." van F. Timmermans, door S. M. Het Vlaamsche Volkstooneel uit Brussel op 10 December 1926 en „De Rozenkrans" naar Fl. Barclay's beroemden roman, door „De Vereenigde Schouwspelers", Directie P. J. Mols uit Amsterdam den 10den April 1928. Dat deze avonden insloegen behoeft nauwelijks gezegd.

Zelf traden de Jong Limburgers, 14 Maart 1920, voor het voetlicht met het niet onverdienstelijk gespeelde stuk „Het landbouwblad van Chicago" en 23 Aug. 1925 bij gelegenheid van het Priesterfeest van de WelEerw. Heeren Schräder en H. Hanraets, in samenwerking met de Studentenclub met het stuk „St. Christoffel, de zoeker".

Vermelding verdient voorts, dat de WelEerw. Pater Gijsbertus Hesse O.F.M. in het winterseizoen 1922—1923 voor de leden en donateurs een apologetischen cursus gaf. Hierdoor heeft Z.Eerw. de afdeeling zeer aan zich verplicht.

Ook naar buiten heeft Jong Limburg, afd. Weert, meermalen gewerkt, getuige haar initiatief nemen tot en haar deelnemen aan talrijke sociale werken.

Zoo werd op verzoek (d.d. 7 December 1912) van den Edelachtb. Heer P. H. E. Hupperetz, wethouder van onderwijs, destijds voorzitter van de plaatselijke afdeeling van het Kruisverbond, medegewerkt aan de oprichting van de afd. Weert van de „Katholieke Sociale Actie".

8 Jan. 1916 traden op uitnoodiging van den Edelachtb. heer Mr. W. F. W. Kolkman, burgemeester, na 'n gehouden uiteenzetting van doel en werkwijze van„ Het Roode Kruis" ongeveer alle leden tot deze nuttige instelling toe.

28 Juli 1916 werd mede door de bemoeiingen van den WelEerw. heer Adviseur de grondslag gelegd van de Studentenclub „St. Augustinus".

9 April 1920 (vóór 't inwerking treden der bioscoopwet) nam de afdeeling het initiatief tot oprichting eener bioscoopcommissie met gevolg, dat deze door het College van Burgemeester en Wethouders werd ingesteld.

Steeds werd de afdeeling bereid gevonden om hare medewerking te verleenen voor een of ander liefdadig doel.

Zoo werd in April 1922 op verzoek van het Bureau der Katholieke Sociale Actie te Leiden met flink resultaat een inzameling gehouden voor noodlijdend Rusland, welke ruim *f* 1500 opbracht.

Herhaaldelijk ook werd Jong Limburg's hulp ingeroepen voor het organiseeren van missieavonden o.a. ten bate der missies van Pater Geurtjens en Pater van der Sanden.

Een z.g. Universiteitsavond werd gehouden. De spreker, de ZeerEerw. Zeergel. heer Dr. Kors, professor, wekte de belangstelling op voor de pas opgerichte Keizer Karel Universiteit te Nijmegen.

Ook op ander terrein is Jong Limburg, afd. Weert, werkzaam geweest o.m. bij de regeling van diverse optochten. Op verzoek van den HoogEerw. heer Deken heeft de afdeeling de regeling der H. Sacramentsprocessie op zich genomen, waarin zij een groote eer stelt.

Tot slot zij het mij vergund enkele beschouwingen te wijden aan die factoren, welke van buiten op de werking van de afdeeling Weert van invloed zijn geweest.

Dat de afdeeling met haar betrekkelijk klein ledenaantal zooveel heeft kunnen bereiken is vooral te danken aan de voortdurende belangstelling en sympathieke medewerking, welke zij van het plaatselijk kerkelijk en wereldlijk gezag steeds heeft mogen ondervinden en welke door de leden op zeer hoogen prijs wordt gesteld.

Toch zal het den geachten lezer frappeeren, dat Weert met een aantal inwoners van ruim 13000 geen grootere afdeeling heeft.

In Weert is te weinig industrie. Te weinig levensposites kunnen den ontwikkelden jongen man hier worden geboden waardoor vrijwel allen zich genoodzaakt zien ons goede Weert te verlaten, teneinde elders een positie te zoeken, waar hun capaciteiten meer gewaardeerd en naar waarde beloond worden.

Laten we hopen, dat thans, nu vanwege het Gemeentebestuur op diverse wijzen de aandacht wordt gevestigd op de buitengewoon gunstige ligging van Weert aan internationale spoor- en waterwegen, waardoor het zeer geschikt is voor de vestiging van industrieën, die overal goede bouwterreinen kunnen vinden Weert binnen afzienbaren tijd in staat mag zijn, aan vele jonge lieden een blijvenden werkkring te verschaffen.

Jong Limburgers, leden van de afdeeling Weert. Met voldoening mogen wij terugzien op den afgelegden weg! Laten wij ook in de komende jaren als echte Jong Limburgers, onder het voorzitterschap van den heer L. Moers, en de wijze leiding van den WelEerw. heer Adviseur, kapelaan Frantzen, met Gods onmisbaren zegen werken aan den groei en den bloei onzer afdeeling, aan onze ontwikkeling en vorming tot Katholieken van de daad.

Mogen nog vele jonge mannen de gelederen der Jong Limburgers komen versterken om samen, schouder aan schouder, te strijden voor de verwezenlijking van ons schoon ideaal: „Limburg aan Christus"!

Weert, Pinksterfeest 1928.

M. DE HAAN,
Secretaris.